

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060105

DOM
2017-02-14
Stockholm

Mål nr
M 6674-16

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Östersunds tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2016-06-29 i mål nr M 64-16,
se bilaga A

KLAGANDE

DF AB

Ombud: Juristbyrån Concorda

MOTPART

Sollefteå kommun

Ombud: UH

SAKEN

Fastställestan m.m. angående bruksavgift för X i Sollefteå kommun m.m.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Mark- och miljööverdomstolen avslår DF AB:s
överklagande.

2. Mark- och miljööverdomstolen avslår DF AB:s
yrkande om ersättning för rättegångskostnader.

Dok.Id 1322899

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

DF AB (bolaget) har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska fastställa att fastigheten X i Sollefteå kommun får debiteras endast 15 000 kr exklusive mervärdesskatt per år i brukningsavgift från och med år 2014 samt att Mark- och miljööverdomstolen ska förplikta Sollefteå kommun att återbetala ett överskjutande belopp om 89 053,90 kr inklusive mervärdesskatt. Bolaget har vidare yrkat ersättning för rättegångskostnader.

Sollefteå kommun har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Bolaget har till stöd för sin talan hänvisat till vad som framförts vid mark- och miljödomstolen och därutöver framfört i huvudsak följande:

Vallänges äldreboende ägs av ett helägt kommunalt bostadsbolag och kommunen äger därigenom 50 procent av den vattentäkt som Vallänges äldreboende är ansluten till. Kommunen ansvarar i praktiken för skötsel och underhåll av vattenledningsföreningens anläggning. Det innebär att kommunen har ett bestämmande inflytande över vattenledningsföreningens anläggning och att kommunen i allt väsentligt agerar som att anläggningen är kommunal. Eftersom såväl kommunen via Vallänges äldreboende som övriga intressenter i vattenledningsföreningen betalar för sin vattenförsörjning med en stark avvikelser från den gängse kommunala va-taxan finns det skäl att med beaktande av likställighetsprincipen bifalla bolagets talan.

Dessutom finns det mot bakgrund av att hyresgästerna i bolagets fastighet är ensamstående åldringar med svag ekonomi skäl för kommunen att enligt § 17 i va-taxan ingå särskilt avtal om avgiftens storlek. Ett sådant avtal bör innebära att samma taxa som gäller för Vallänges äldreboende också ska gälla för bolagets fastighet.

Bolaget anser att mark- och miljödomstolen inte har utrett målet i enlighet med vad dess beskaffenhet kräver eftersom bolagets editionsyrkande avslogs. Mark- och

miljödomstolen borde även ha hållit muntlig förhandling i målet. Under den inledande processen föresvävades att en sådan skulle hållas och det var angeläget för bolaget att få tillfälle att lägga fram sin talan muntligen. Ansvaret för hur målet handläggs och för att hjälpa den svaga parten att få ta del av allmänna handlingar ligger på domstolen.

Bolaget motsätter sig inte att målet återförvisas men föredrar av processekonomiska skäl att målet avgörs på handlingarna.

Bolaget har åberopat viss skriftlig bevisning.

Kommunen har till stöd för sin talan hänvisat till vad som framförts till mark- och miljödomstolen och därutöver framfört i huvudsak följande:

Att kommunens fastighetsbolag äger en fastighet ute på landsbygden innebär inte att den fastigheten är kommunalt va-ansluten. Fastigheten ligger utanför kommunens va-verksamhetsområde och har löst va-frågan med ett enskilt avlopp och en överenskommelse med en enskild vattenförening om att få nyttja föreningens vattenanläggning för att förse fastigheten med dricksvatten. Det finns inget fastställt kommunalt va-verksamhetsområde i Vallänge.

Kommunen har inget att invända mot att målet återförvisas till mark- och miljödomstolen.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Mark- och miljööverdomstolen finner inte att det vid handläggningen i mark- och miljödomstolen förekommit sådant fel att skäl för återförvisning föreligger.

Mark- och miljööverdomstolen, som vid målets handläggning har utrett vilket belopp bolaget yrkar att kommunen ska återbetala, instämmer vidare i mark- och miljödomstolens bedömning att bolaget inte har visat att det i målet finns skäl att tillämpa § 17 i Sollefteå kommuns va-taxa om särskilt avtal om avgiftens storlek. Bolaget har inte heller visat att debitering av bruksavgift för fastigheten enligt § 13

i va-taxan skulle strida mot någon annan regel i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (vattentjänstlagen).

I mål enligt vattentjänstlagen som handläggs enligt bestämmelserna om tvistemål i rättegångsbalken gäller som huvudregel att vardera parten ska svara för sin rättegångskostnad, se 56 b § vattentjänstlagen. I förevarande mål finns det varken särskilda skäl eller sådana omständigheter som avses i 56 d § vattentjänstlagen som medför att huvudregeln om fördelningen av rättegångskostnaderna ska frångås. Bolagets yrkande om ersättning för rättegångskostnader ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast den 2017-03-14

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Fredrik Ludwigs, Johan Svensson, referent, Malin Wik och Christina Ericson.

Lina Tengvar har föredragit målet.

ÖSTERSUNDS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2016-06-29
meddelad i
Östersund

Mål nr M 64-16

KÄRANDE
DF AB

Ställföreträdare: RR

SVARANDE
Sollefteå kommun

SAKEN
Fastställsetalan angående brukningsavgift för X i Sollefteå kommun, m.m.

DOMSLUT

1. Mark- och miljödomstolen lämnar DF AB:s fastställsetalan utan bifall.
  2. Mark- och miljödomstolen lämnar DF AB:s yrkande om återbetalningsskyldighet för Sollefteå kommun utan bifall.
  3. Mark- och miljödomstolen avvisar DF AB:s talan om ersättningsskyldighet för Sollefteå kommun angående felaktigt monterat avlopp.
  4. Mark- och miljödomstolen lämnar DF AB:s editionsyrkande utan bifall.
-

Dok.Id 250715

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 708 831 28 Östersund	Storgatan 6	063-15 06 00 E-post: mmd.ostersund@dom.se www.ostersundstingsratt.domstol.se	063-15 06 88	måndag – fredag 08:00-16:00

YRKANDEN M.M.

DF AB har i egenskap av lagfaren ägare till fastigheten X i Sollefteå kommun, belägen inom verksamhetsområde för kommunal va-anläggning, yrkat att mark- och miljödomstolen fastställer att X ska debiteras endast sex lägenhetsavgifter eller 15 000 kr per år. Bolaget har vidare yrkat att domstolen förpliktar kommunen att dels återbetala avgifter som överstiger sådan debitering, dels utge ersättning till bolaget för kostnader till följd av felaktigt monterat avlopp. Därjämte har bolaget yrkat att kommunen förpliktas att uppvisa det avtal som Solatum AB i sin egenskap av ägare till ett servicehus i Vallänge ingått med förvaltaren av den gemensamhetsanläggning som svarar för vattenförsörjningen. Till stöd för sin talan har bolaget anfört bl.a. följande.

Bolaget förvärvade X av kommunens fastighetsbolag Solatum AB den 31 mars 2014 och driver där gruppboende för äldre i sex fristående radhus med tre lägenheter i fem av husen och fyra lägenheter i det återstående huset. Kommunen debiterar nitton förbrukningsavgifter i stället för skäligen och rättvis sex avgifter. Vid det närbelägna äldreboendet i Vallänge omfattande tjugofyra personer uppgår va-kostnaden till 15 000 kr per år, att jämföras med de ca 81 000 kr som debiteras X. Kommunen är med hänsyn till likabehandlingsprincipen skyldig att inte debitera bolaget högre avgifter än som betalas av Solatum AB vid Vallänge äldreboende. Med en yrkad debitering om sex avgifter har kommunen att återbetala överdebiterat belopp. På grund av kommunens underlåtenhet att avlägsna en plugg i en anslutningsledning har avloppsvatten infiltrerat marken med kostnader för bolaget som följd.

Sollefteå kommun har motsatt sig bifall till bolagets yrkanden och till stöd för sin inställning anfört bl.a. följande.

Av § 17 i kommunens va-taxa framgår att kommunen kan träffa ett särskilt avtal med fastighetsägare om det inte är skäligt att beräkna avgift enligt taxans ordinarie bestämmelser i §§13-15. Kommunen anser inte att X är en sådan speciell fastighet att tillämpning av § 17 kommer ifråga. Debitering sker i stället enligt § 13.1 i taxan för bostadsbyggnadernas nitton lägenheter. Servicehuset i

Vallänge är anslutet till en privat vattentäkt utanför kommunens verksamhetsområde. Bolaget får därför vända sig till Solatum AB för ytterligare information vad gäller vattenförsörjningsförhållandena i Vallänge. Problemen med avloppsvattnet hänför sig till bolagets egen avloppsserviceledning för vilken kommunen inte har något ansvar.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen finner inte att DF AB förmått visa att det skulle vara oskäligt att inte tillämpa § 17 i kommunens va-taxa. Av utredningen framgår inte annat än att X debiterats i enlighet med taxebestämmelserna i § 13. Bolagets fastställsetalan samt yrkandet om återbetalning av överdebiterade avgifter ska därför lämnas utan bifall. Den talan som väckts av bolaget har avsett en s.k. fastställsetalan i förening med ett yrkande om återbetalning. Bolagets därefter framställda fullgörelseyrkande om ersättning till följd av påstått felaktigt handhavande av en avloppsledning utgör en sådan taleändring som enligt bestämmelserna i 13 kap. 3 § första stycket 3p. rättegångsbalken inte är tillåten. Detta yrkande ska därför avvisas. Av skäl som kommunen anfört saknar debiteringen vid Vallänge äldreboende betydelse för rättsförhållandet mellan bolaget och kommunen i detta mål. Editionsyrkandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV425)

Överklagande senast den 20 juli 2016. Prövningstillstånd krävs

Göran Simonsson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Göran Simonsson och tekniska rådet Lars-Gunnar Sjölund.